

1 Ali po pravu te države članice obstajajo posebna pravila, ki iz gospodarskih, družinskih ali socialnih razlogov določajo omejitve, ki se nanašajo ali vplivajo na dedovanje nepremičnin, določenih podjetij ali drugih posebnih kategorij premoženja, ki se nahajajo v tej državi članici?

Člen 745c civilnega zakonika (*Code civil*) določa posebna pravila za primer, ko se lastništvo določenega premoženja razdeli med potomce pokojnika, ki pridobijo samo lastninsko pravico, in preživelega zakonca, ki pridobi pravico užitka.

Načeloma lahko preživeli zakonec ali eden od lastnikov zahteva popolno ali delno preoblikovanje pravice užitka, kar pomeni, da lahko ena stranka kupi lastninsko pravico ali pravico užitka od druge stranke.

Vendar pa je določeno premoženje izključeno iz tega pravila:

družinsko sodišče (*tribunal de la famille*) lahko zavrne preoblikovanje pravice užitka, če bi to resno škodovalo interesom poslovne ali poklicne dejavnosti; soglasje preživelega zakonca ali preživelega zunajzakonskega partnerja se zahteva, kadar so se nepremičnina in njeno pohištvo na dan uvedbe zapuščinskega postopka uporabljali kot glavno družinsko stanovanje.

Člen 745g civilnega zakonika zagotavlja podobno zaščito v korist zunajzakonskega partnerja, in sicer za nepremičnino, ki se je uporabljala kot skupno družinsko stanovanje, in njeno pohištvo.

Poleg tega člen 915a civilnega zakonika določa nujno dedovanje dela zapuščine (tj. nujni delež) v korist preživelega zakonca, to nujno dedovanje pa mora v vseh primerih vključevati vsaj nepremičnino, ki se je uporabljala kot glavno družinsko stanovanje, in njeno pohištvo.

Če celotna zapuščina ali njen del sestoji iz kmetijskega gospodarstva, lahko dediči, ki so neposredni potomci, na podlagi ceditve prevzamejo premoženje in nepremičnino, ki sestavljajo kmetijsko gospodarstvo (člen 1(1) zakona z dne 29. avgusta 1988 o pravih dedovanj kmetijskih gospodarstev z namenom spodbujanja njihove kontinuitete (*loi du 29 août 1988 relative au régime successoral des exploitations agricoles en vue d'en promouvoir la continuité*)).

Če celotna zapuščina ali njen del ne sestoji iz kmetijskega gospodarstva, ampak iz nepremičnin, ki so bile del kmetijskega gospodarstva pokojnika, in če eden od dedičev, ki so neposredni potomci, trenutno upravlja to premoženje v okviru svojega kmetijskega gospodarstva, lahko ta dedič na podlagi ceditve prevzame tudi to premoženje v skladu z določbami civilnega zakonika, ki določajo pravice preživelega zakonca in preživelega zunajzakonskega partnerja (člen 1(3) zakona z dne 29. avgusta 1988).

Nazadnje, člen 4 zakona z dne 16. maja 1900 o pravih dedovanj malih zapuščin (*loi du 16 mai 1900 sur le régime successoral des petits héritages*) določa, da kadar celotna zapuščina ali njen del sestoji iz nepremičnin, za katere celoten „katastrski dohodek“ (nominalni prihodek od najemnin) ne presega 1 565 EUR (člen 1 zakona), brez poseganja v pravice, prenesene na preživelega zakonca po členu 1446 civilnega zakonika, lahko vsak dedič v ravni liniji in, kjer je primerno, preživeli zakonec, ki ni razvezan ali pravno ločen od pokojnika, na podlagi ceditve prevzame bodisi stanovanje, v katerem je ob smrti živel zapustnik, njegov zakonec ali eden od njegovih potomcev, in njegovo pohištvo bodisi stanovanje, pohištvo in zemljišče, ki jih je bivalalec stanovanja osebno uporabljal v lastnem imenu, kmetijsko opremo in živali, ki se uporabljajo za gojenje, ali blago, surovine, profesionalno opremo in druge dodatke, ki se uporabljajo v komercialne, obrtne ali industrijske namene.

2 Ali se po pravu te države članice ta posebna pravila uporabljajo za dedovanje navedenega premoženja ne glede na pravo, ki se uporablja za dedovanje?

Te določbe so obvezne, vendar zakon ne določa izrecno, ali naj se uporabljajo ne glede na pravo, ki se uporablja.

3 Ali po pravu te države članice obstajajo posebni postopki za zagotavljanje skladnosti z navedenimi posebnimi pravili?

Za zagotovitev teh pravic obstaja več postopkov:

Postopek, v katerem družinsko sodišče ugodi predlogu za preoblikovanje pravice užitka: družinsko sodišče lahko bodisi zavrne preoblikovanje pravice užitka in dodelitev polnega lastništva, če bi to resno škodovalo interesom poslovne ali poklicne dejavnosti, bodisi ugodi predlogu, če se to glede na posebne okoliščine primera šteje za pravično (člen 745c(2) civilnega zakonika).

Prevzem kmetijskega gospodarstva: če zainteresirana stranka ali eden od njenih upnikov vložiti ta zahtevek, mora družinsko sodišče odrediti cenitev. Sodišče lahko v ta namen imenuje enega ali več izvedencev (člen 4(1) zakona z dne 29. avgusta 1988 – prednostni vrstni red je določen v členu 3). Če je način prevzema sporen ali če ena od zainteresiranih strank zavrne soglasje ali ni navzoča, družinsko sodišče pozove zainteresirane stranke ali njihove pravne zastopnike najmanj 15 dni vnaprej. Na določeni datum se zainteresirane stranke sestanejo pod predsedstvom sodnika, ki jih je povabil. Sestanek se izvede tudi, če je ena ali več zainteresiranih strank odsotnih. Predsedujoči sodnik po potrebi imenuje notarja, ki nadomešča odsotne stranke, prejme njihove deleže in da razrešnico za te deleže. Nagrado notarja plačajo stranke, ki jih notar zastopa. Sodnik rešuje spore in stranke za namen podpisa listine napoti k notarju, ki so ga imenovali stranke, ali k notarju, ki ga je imenovalo sodišče, če se stranke ne morejo dogovoriti o izbiri notarja (člen 4(3) zakona z dne 29. avgusta 1988). Razen iz resnega razloga, ki ga družinsko sodišče predhodno prizna kot veljavnega, oseba, ki prevzame nepremičnino, te nepremičnine ne sme prodati v obdobju 10 let od podpisa listine o prevzemu (člen 6(1) zakona z dne 29. avgusta 1988).

Prevzem malih zapuščin: postopek je večinoma enak kot v primeru prevzema kmetijskega gospodarstva (člen 4(3) in (5) zakona z dne 16. maja 1900). Edina razlika je obdobje, v katerem se prevzeto premoženje razen iz resnega razloga, ki ga družinsko sodišče predhodno prizna kot veljavnega, ne sme prodati in ki je v tem primeru pet let od podpisa listine o prevzemu (člen 5 zakona z dne 16. maja 1900).

Zadnja posodobitev: 27/08/2019

Strani in jeziki držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.